Література

1. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні: 36. нормативних актів. - К.: СП «Юрінком Інтер», 2000.
2. Податковий Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI.
3. *Бланк И.А*. Финансовый менеджмент.-К.:Ника-Центр,Эльга,2001.-528с.
4. *Дж.К.Ван Хорн* Основы управления финансами: Пер. с англ. -М.: Финансы и статистика, 2001.-800с.
5. *Нікбахт Е., Гропеллі А*. Фінанси / Пер. з англ. - К.: Основа, 1993. - 383 с.

УДК 338

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ ПРИ УПРАВЛІННІ ЛОГІСТИЧНИМИ СИСТЕМАМИ В ЛАНЦЮГАХ ПОСТАЧАННЯ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ПОВСЯКДЕННОГО ПОПИТУ

Сопоцько О.Ю.

Постановка проблеми. Діяльність підприємств у галузі виробництва продуктів харчування повсякденного попиту, а також підприємств транспорту, що виступають в якості посередників, що надають послуги по організації операцій з продуктами харчування повсякденного попиту характеризується складністю та динамічністю виробничо-господарських і фінансових зв'язків, що відображається у потокових процесах. Одним із значних резервів ефективного управління підприємством є забезпечення гармонізації руху матеріальних, фінансових, інформаційних і сервісних потоків з урахуванням впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, що досягається шляхом застосування системного аналізу при управлінні логістичними системами в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту.

Виклад основних результатів дослідження. Методологія системного аналізу виступає універсальним засобом дослідження та проектування систем в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту. Тому дуже складно однозначно систематизувати всі задачі та методи, які використовуються при використанні такої методології.

Теорія систем та системний аналіз використовують досягнення багатьох галузей науки. Але поряд з цим, в системному аналізі та теорії систем існує своє «ядро», свій особливий метод – підхід до аналізу відповідних проблем та задач. Його сутність на змістовному рівні досить проста: всі елементи системи, яка аналізується та всі операції в ній необхідно розглядати як єдине ціле, але тільки в сукупності та з врахуванням існуючих взаємозв'язків. При цьому необхідно дотримуватись визначених положень та принципів.

Їх можна охарактеризувати наступним чином [4]:

1. Взяти до уваги той факт, що систему не можна розглядати як звичайне поєднання її елементів: необхідно розглядати систему як єдине ціле з відповідними цілями, властивостями та ін.
2. Визнання того, що властивості системи визначаються не звичайним перерахуванням властивостей її елементів. Іншими словами, система має особливі специфічні властивості, яких може і не бути у окремих її елементів (синергетичний ефект).
3. У відповідності до цілі створення системи в якості найважливішого атрибута аналізу системи виступає її ефективність, тобто в основу покладений принцип максимізації ефективності системи.
4. Взяти до уваги той факт, що не можна розглядати систему у відриві від навколишнього середовища.

Це означає, що необхідно враховувати зовнішні зв'язки та/або, в загальному вигляді, вимога розглядати систему як частину (підсистему) певної загальної системи.

5. Необхідно враховувати «зовнішнє середовище» та визнати логічність розгляду конкретної системи як частини певної більш загальної (великої) системи. Таким чином, виникає необхідність поділу або декомпозиції даної системи на частини або підсистеми.

Практичне застосування системного аналізу в дослідженнях та проектуваннях систем в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту повинно передбачати реалізацію таких основних етапів:

1. Змістовна постановка задачі для ланцюга постачання продуктів харчування повсякденного попиту.

2. Побудова моделі у форматі такої логістичної системи в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту.

3. Моделювання системи та знаходження найкращого рішення.

4. Врахування «зовнішніх» умов у форматі рішення.

5. Реалізація рішення.

В деяких випадках можливі ситуації, для яких відсутня необхідність враховувати «зовнішні» умови. Щодо таких моделей аналізу систем логістики, зазначають, що прийняття рішень відбувається в умовах визначеності.

При моделюванні логістичних систем в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту відповідні «зовнішні» умови необхідно враховувати. Наприклад, при аналізі систем, пов'язаних із реалізацією доставки продуктів харчування, це може бути обумовлено необхідністю врахування температурних умов, випадкових затримок у часі, втратою чи пошкодженням частини вантажу та ін.

В системах управління запасами необхідно враховувати фактор випадкового попиту, в системах логістики, які описуються моделями теорії масового обслуговування – випадковий характер потоків «клієнтів» або заявок на обслуговування, а також фактор випадкових витрат (часу, ресурсів) на їх обслуговування та ін. При аналізі моделей такого типу доводиться обирати рішення (управляти системою) в умовах невизначеності [2, 3, 5] або в умовах ризику [1], якщо відповідні можливості розподілу відомі.

Моделі управління логістичними системами в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту необхідно будувати з врахуванням відповідних особливостей систем та процесів, які аналізуються. При цьому, слід враховувати методи та моделі, які розвиваються в багатьох наукових напрямах.

Необхідно, також окремо виділити особливості задач аналізу та оптимізації рішень в рамках моделей управління логістичними системами в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту.

Постановка таких задач приводить до формулювання декількох цілей одночасно (при цьому, вони можуть суперечити одна одній). Наприклад, бажання підвищити якість логістичного сервісу та бажання знизити витрати, приводить до суперечливих критеріїв. Тому, в форматі задач системного аналізу в дослідженнях та проектуваннях систем в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту необхідно проводити відповідний аналіз із врахування багатокритеріальності задач оптимізації. При цьому, також необхідно вирішувати проблеми погодження цілей, знаходити пріоритети для проектованих систем в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту.

Зазначені особливості задач системного аналізу, пов'язані з оптимізацією рішень в дослідженнях логістичних систем в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту та обумовлюють необхідність використання відповідних спеціальних методів та підходів.

Висновки. Проблеми зниження логістичних витрат, зменшення тривалості циклів виконання замовлень споживачів, підвищення якості логістичного сервісу та надійності ланцюгів поставок є одними із найактуальніших при вирішенні питань управління логістичними системами в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту.

Тому, для їх вирішення необхідно звертатись до методології системного аналізу, який дозволить сформувати структурну модель управління логістичними системами в ланцюгах постачання продуктів харчування повсякденного попиту з урахуванням особливостей функціонування підприємств у мінливих ринкових умовах, так як велика частина рішень в управлінні логістичною діяльністю підприємств приймається в умовах невизначеності зовнішнього середовища.

Література

1. Бродецкий Г.Л. Моделирование логистических систем. Оптимальные решения в условиях риска / Бродецкий Г.Л. − М.: «Вершина», 2006. – 376 с.

2. Бродецкий Г.Л. Системная аналитика принятия решений в исследованиях логістики / Бродецкий Г.Л. – М.: Изд. ГУ-ВШЭ, 2004. -170 с.

3. Моделирование рисковых ситуаций в экономике и бизнесе: Учеб. пособие / [Дубров А.М., Лагоша Б.А., Хрусталёв Е.Ю.] / Под ред. Б.А. Лагоши. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 176 с.

4. Корнилов Г.И. Основы теории систем и системного анализа / Корнилов Г.И. – Кривой Рог: ИДА, 1996.

5. Мушик Э. Методы принятия решений / Мушик Э., Мюллер П. − М.: Мир, 1990.